

Briuselis, 2017 m. balandžio 7 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2012/0193 (COD)

6182/17
ADD 1

DROIPEN 16
JAI 105
GAF 7
FIN 103
CADREFIN 18
FISC 43
CODEC 196

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMO PROJEKTAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti pasiūlymą dėl direktyvos dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis
– Tarybos motyvų pareiškimas

I. IVADAS

2012 m. liepos 12 d. Komisija pateikė pasiūlymą¹ dėl direktyvos dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis.

Taryba dėl bendro požiūrio susitarė 2013 m. birželio 8 d.², tokiu būdu suteikdama pirmininkaujančiai valstybei narei įgaliojimus pradėti trišalius dialogus su Europos Parlamentu.

Europos Parlamentas nuomonę dėl direktyvos projekto priėmė per pirmąjį svarstymą 2014 m. balandžio 16 d.³.

Europos Parlamentas Biudžeto kontrolės komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto lygmeniu susitarimą dėl kompromisinio teksto, parengto atsižvelgiant į derybų trišalio dialogo posėdžiuose rezultatus, patvirtino 2017 m. sausio 12 d.

¹ Dok. 12683/12.

² Dok. 10729/13.

³ Dok. 9024/14.

2017 m. vasario 7 d. posėdyje Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl direktyvos projekto. [2017 m. balandžio 25 d.] Taryba priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą, kuri visiškai atitinka neformaliose Tarybos ir Europos Parlamento derybose sutartą kompromisinę direktyvos tekstą.

II. PASIŪLYMO TIKSLAS

Šios direktyvos projekto tikslas – nustatyti būtiniausias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu ir kita neteisėta veikla srityje apibrėžties, siekiant veiksmingai padėti užtikrinti stipresnę apsaugą nuo tiems finansiniams interesams kenkiančių nusikaltimų laikantis Sąjungos *acquis* šioje srityje. Palyginti su Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencija⁴, kurią direktyva pakeis valstybėse narėse, kurioms direktyva yra privaloma, direktyvoje bus numatytos griežtesnės taisyklės dėl tam tikrų svarbių klausimų, visų pirma kiek tai susiję su sankcijų režimu.

III. PER PIRMĄJĮ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

A. Bendrosios pastabos

Remdamiesi Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos, Europos Parlamentas ir Taryba vedė neformalias derybas, kad būtų pasiektas politinis susitarimas. Per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos tekstas visiškai atspindi abiejų teisėkūros institucijų, kurioms padėjo Europos Komisija, pasiektą kompromisą. Atsižvelgiant į tai, nuorodos į per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į trišalio dialogo posėdžiuose pasiektą kompromisą.

Per pirmąjį svarstymą priimtoje Tarybos pozicijoje išlaikyti Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos konvencijos⁵ ir Komisijos pasiūlymo tikslai. Direktyvos projekto tekste pateikiamos aiškesnės ir išsamesnės nuostatos dėl daugelio konvencijoje paminėtų klausimų ir taip pat nustatomos visiškai naujos nuostatos, pavyzdžiui, dėl senaties terminų.

⁴ OL C 316, 1995 11 27, p. 48.

⁵ OL C 316, 1995 11 27, p. 48.

B. Teisinis pagrindas

Komisijos pasiūlymas buvo grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 325 straipsnio 4 dalimi. Tačiau abi teisėkūros institucijos susitarė, kad SESV 83 straipsnio 1 ir 2 dalys yra išimtiniai teisiniai pagrindai, kuriais remiantis nustatomos būtiniausios taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų, įskaitant nusikalstamas veikas kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu srityje, apibrėžties. Todėl direktyva bus priimta remiantis SESV 83 straipsnio 2 dalimi.

Airija pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šią direktyvą. Airija nusprendė prisijungti prie šios direktyvos. Jungtinė Karalystė ir Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra joms privaloma ar taikoma.

C. Pagrindiniai politikos klausimai

1. Sąjungos finansinių interesų apibrėžtis ir direktyvos taikymo sritis

Direktyvos 2 straipsnyje pateikta Sąjungos finansinių interesų apibrėžtis. Bendro požiūrio dokumente Taryba pasiūlė, kad direktyva nebūtų taikoma jokioms bendros pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sistemos atžvilgiu vykdomoms nusikalstamoms veikoms, kurioms *a priori* būtų taikoma ši apibrėžtis. Po derybų su Parlamentu bendros PVM sistemos atžvilgiu vykdomos nusikalstamos veikos į direktyvą buvo galiausiai įtrauktos. Atskira sukčiavimo pajamomis iš PVM apibrėžtis įtraukta į 3 straipsnį. Tačiau direktyvos taikymo sritis yra ribota, nes direktyva bus taikoma tik sunkių nusikalstamų veikų atvejais. Nusikalstamos veikos laikomos sunkiomis, kai jos yra susijusios su dviejų ar daugiau valstybių narių teritorija, o bendra padaryta žala yra mažiausiai 10 mln. EUR.

2. Nusikalstamų veikų apibrėžtis

3 straipsnyje apibrėžiamos nusikalstamos veikos, kurioms taikoma ši direktyva. Sukčiavimo ir aktyviosios bei pasyviosios korupcijos apibrėžtys yra šiek tiek atnaujintos ir iš esmės atitinka konvencijoje ir jos protokoluose vartojamas apibrėžtis. Nustatyta nauja pasisavinimo nusikalstama veika, apimanti valstybės pareigūnų veiksmus, kurie siauresne prasme nėra sukčiavimas.

3. Sankcijos fiziniams asmenims

Per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos 7 straipsnyje nustatytos taisyklės dėl minimalių bausmių fiziniams asmenims. Palyginti su konvencija, šiomis taisyklėmis nustatomos naujos išsamios taisyklės dėl sankcijų dydžio. Už nusikaltimas veikas, susijusias su didele padaryta žala arba gauta nauda, bus baudžiama griežčiau, *t. y.* skiriant maksimalią ne trumpesnę kaip ketverių metų laisvės atėmimo bausmę.

4. Senatis

Konvencijoje nebuvo jokių aiškių taisyklių dėl senaties. Iš tiesų, direktyvos 12 straipsnyje nustatomos pirmos išsamios privalomos taisyklės dėl senaties Sąjungos baudžiamojoje teisėje. Valstybės narės privalo numatyti senaties terminą, per kurį teisėsaugos institucijos turėtų pakankamai laiko veiksmingai išnagrinėti nusikalstamas veikas, o sunkių nusikalstamų veikų atvejais numatomas minimalus mažiausiai penkerių metų senaties terminas. Taip pat nustatyta taisyklė dėl bausmių vykdymo senaties termino.

5. Valstybių narių, Europos Komisijos bei agentūrų ir Audito Rūmų bendradarbiavimas

15 straipsnyje pateiktos naujos taisyklės dėl valstybių narių, kai kurių agentūrų, pavyzdžiui, Eurojusto, ir Komisijos įpareigojimo, neviršijant jų atitinkamos kompetencijos, bendradarbiauti kovojant su direktyvoje nustatytais nusikalstamomis veikomis. Taip pat nustatytas Audito Rūmų ir kitų audito įstaigų įpareigojimas atskleisti atitinkamus faktus.

IV. IŠVADA

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija atspindi kompromisą, pasiektą Tarybos ir Europos Parlamento derybose, padedant Komisijai. Be pakeitimų patvirtindamas per pirmąjį svarstymą priimtą Tarybos poziciją, Europos Parlamentas kartu su Taryba nustato direktyvą.